

Fòrum de la dependència

Fòrum 1.1 La futura llei de dependència

Participants:

Higini Raventós, Edad&Vida
José Ramon Caso, Lenci
José A. Alcaide, UGT Catalunya

**FÒRUM DE LA DEPENDÈNCIA
"LA FUTURA LLEI DE DEPENDÈNCIA A DEBAT"
Intervenció de José Antonio Alcaide**

L'impuls de mesures d'atenció a la dependència no tan sols és un demanda social a l'Estat espanyol, sinó també una prioritat de la Unió Europea, que en aquest sentit recomana l'adopció de mesures de sensibilització, prevenció i protecció suplementària. A més, es recomana que els estats membres apliquin un sistema de prestacions respecte el qual les persones dependents tindran un dret objectiu.

Ara com ara, encara no coneixem la intenció del govern del Partit Popular, malgrat que la podem intuir. Amb la Llei d'acompanyament dels pressupostos del 2000 es va encarregar a la Direcció General d'Assegurances l'elaboració d'un estudi sobre les possibilitats de les "assegurances privades" de dependència. Això encaixa amb els estudis de les patronals del sector de l'assegurança.

L'Acord de Pensions de 9 d'abril de 2001, que des de la UGT vàrem rebutjar, estableix que "en el termini de tres mesos, des de la signatura de l'Acord, es constituirà una comissió de treball" a fi d'elaborar unes línies bàsiques sobre aquesta matèria "els treballs de la qual hauran d'estar finalitzats abans del 30 de juny de l'any 2002". A data d'avui, després d'aquest compromís, ni s'ha constituït la comissió de treball, ni lògicament s'ha lliurat l'informe compromès.

Quan a l'any 2002 es va incorporar com a nou ministre de Treball i Assumptes Socials, el Sr. Zaplana, en explicar les prioritats del seu ministeri, va anunciar la posada en marxa de 50 iniciatives immediates entre les quals hi havia la posada en marxa d'un "programa d'ajudes a les mestresses de casa amb persones grans al seu càrrec", novament la dreta del PP tornava a reforçar la seva idea assistencialista i antiquada que obliga i condemna en exclusiva la dona a desenvolupar una tasca protectora que hauria d'estar emparada per un Estat del benestar més reforçat.

L'últim acord de renovació del Pacte de Toledo, l'octubre del 2003, fa dues referències a aquesta qüestió. La primera, a l'apartat de "Sistemes Complementaris" diu: "A aquest efecte la Comissió recomana dotar d'estabilitat i garantir la neutralitat de l'actual sistema de previsió social complementària, regular una assegurança de dependència de caràcter privat i potenciar els sistemes complementaris de la Seguretat Social en el marc de la negociació col·lectiva".

La segona referència, a l'apartat de recomanacions addicionals considera "necessari configurar un sistema integrat que abordi, des de la perspectiva de la globalitat, el fenomen de la dependència". Sense cap concreció, la Comissió "considera necessària una propera regulació..." però això, es preveu "la contribució dels usuaris pel finançament d'aquests serveis".

A Catalunya, el Pacte de Govern del PSC, ERC i ICV, proposa la creació d'una Agència Sociosanitària per la Dependència que garanteixi l'accés, la igualtat territorial i la qualitat dels serveis sanitaris i socials per a totes les persones amb dependència. Oferirà un servei integral, sanitari i social a domicili, amb un treball conjunt de tots els professionals, a més d'impulsar la recerca, la investigació i la docència. Però encara n'hem d'esperar la concreció.

LES PROPOSTES DE LA UGT DE CATALUNYA
EL DRET A L'ATENCIÓ DE LES PERSONAS DEPENDENTS

⇒ Cal un pacte d'Estat per a la creació d'un sistema protector de la dependència i amb garantia de drets als serveis socials.

Per a la presentació i aprovació d'una llei bàsica de protecció a les persones amb dependència, equivalent a l'assolida pel Sistema de Salut amb tres eixos de resposta – seguretat social, sanitat i serveis socials – i tres nivells de responsabilitat pública – estatal, autonòmic i local.

Per gaudir d'un dret real i universal que garanteixi prestacions econòmiques i uns serveis socio-sanitaris que millorin l'autonomia i la qualitat de vida i que prevegin la generació de dèficits personals.

Per desenvolupar un pla estatal concertat –Estat, comunitats autònomes, administracions locals i tercer sector- d'inversions per assegurar una oferta de serveis socials i socio-sanitaris suficient, de qualitat i que doni cobertura a tot el territori, millorant l'atenció i l'extensió de la xarxa pública i no lucrativa de serveis socials i socio-sanitaris.

Per garantir el finançament estatal suficient de les necessitats existents a les comunitats autònomes en matèria de serveis socials, que contribueixi a l'enfortiment en aquesta matèria de les administracions locals i les entitats no lucratives del sector.

⇒ Cal el reconeixement explícit per tal que les institucions catalanes puguin desenvolupar mecanismes complementaris per aquesta prestació social en el marc d'un Sistema de Protecció Social Català més proper a les necessitats de les persones i dels territoris.

Per impulsar un model de protecció social més descentralitzat a nivell autonòmic i local mitjançant lleis autonòmiques de garantia del dret als serveis socials, amb competències i dotacions pressupostàries que facin efectiva la descentralització i garanteixin una implementació efectiva i eficient de les polítiques de protecció.

Per potenciar especialment l'ajut de qualitat a domicili i la teleassistència, de manera que es cobreixin totes les demandes de serveis d'atenció a la llar de les persones dependents, proporcionant recursos per aconseguir que el domicili habitual d'aquestes persones reuneixi les condicions necessàries d'habitabilitat, confort i serveis suficients que els permeti el nivell més alt possible d'autonomia personal, impedit així l'agreujament i atenuant els efectes de les situacions de dependència.

Per elaborar el catàleg de serveis necessaris adequat a les demandes socials i amb cobertura en tot el territori, tot garantint l'equitat en l'accés per a totes les persones.

Impulsant la creació d'una xarxa socio-sanitària bàsica que faciliti la integració, racionalització i optimització dels recursos i serveis actualment existents, i que pugui, en un termini raonable, incrementar l'oferta pública de places assistides i altres models residencials alternatius a nivells europeus.

⇒ Cal una aposta per la millora i la qualitat dels serveis socials, així com del finançament dels serveis públics i els concertats amb finançament públic, que garanteixi tanmateix la qualitat dels serveis privats.

Per garantir l'homogeneïtat en la qualitat assistencial que rebran les persones dependents; així com per fixar el líndar entre les actuacions professionals dels treballadors dels serveis socials i socio-sanitaris, de les actuacions comunitàries o fetes pels familiars o amb serveis de voluntariat.

Per definir les figures professionals necessàries, tot apostant per la qualificació, la formació, el reconeixement i la retribució en molts dels casos dels professionals del treball social (treballadors socials, treballadores familiars, educadors socials, etc.).

Per desenvolupar l'acord existent a Catalunya entre Generalitat, patronals del sector (lucratives i no lucratives) i sindicats, com a eina que ha de permetre consolidar la millora de la qualitat i del finançament de l'acolliment residencial, fent-lo extensiu al conjunt de serveis concertats amb finançament públic.

Perquè l'atenció a les persones dependents és una oportunitat de creació d'ocupació de primer ordre, que necessita l'impuls i el suport dels poders públics que han de finançar la demanda que generi creació de llocs de treball i lluitar contra el frau, i fer aflorar l'economia submergida.